

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000020

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-01-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: №7/1-А від 26.02.2026

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хачатрян Артур Арменович

2. Artur Khachatrian

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 03-02-2026

Спеціальність за освітою: 081 Право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11507

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Код за ЄДРПОУ: 02125415

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Код за ЄДРПОУ: 02125415

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10, 10.17

Тема дисертації:

1. Адміністративно-правові засади організації та функціонування інституту почесних консулів іноземних держав в Україні
2. Administrative and Legal Principles of the Organization and Functioning of the Institution of Honorary Consuls of Foreign States in Ukraine.

Реферат:

1. У дисертації викладено результати дослідження унікального для національної правової системи інституту почесних консулів іноземних держав, їхнього сучасного місця в системі міжнародних відносин, а також особливостей і перспектив правового регулювання їхньої діяльності в Україні. Уперше у вітчизняній правовій науці на основі міждисциплінарного підходу здійснено системний аналіз сутності, змісту та функцій почесних консулів іноземних держав; доведено, що вони є важливим інструментом забезпечення ефективної міждержавної взаємодії, розвитку економічних, культурних, гуманітарних, наукових, а також безпекових зв'язків між Україною та державами-партнерами. Передовсім почесні консули є символічними представниками держави, а також дедалі частіше виконують стратегічні функції, що мають практичне

значення для захисту прав та інтересів громадян і юридичних осіб, сприяють трансферу технологій, розвитку міжнародної торгівлі, налагодженню міжрегіонального партнерства, реалізації спільних проєктів у галузі освіти, культури, соціальної підтримки тощо. На відміну від класичних дипломатичних представництв почесне консульство забезпечує гнучкість та оперативність міжнародного співробітництва, особливо в умовах обмежених ресурсів та загострення безпекової ситуації в сучасному світі. У дисертації наголошено на тому, що саме почесні консули здатні стати важливою ланкою в розбудові нової моделі публічної дипломатії з огляду на сучасні виклики: війну, глобальні кризи, потребу у швидкому реагуванні на запити громадян за кордоном. Окрім того, у цій праці зосереджено увагу на низці суттєвих прогалин і недоліків у чинній системі правового регулювання цього інституту в Україні. У більшості європейських держав діяльність почесних консулів інтегровано в єдину державну політику й створено належні органи для забезпечення контролю за її виконанням, однак українське законодавство поки що фрагментарне, не систематизоване й досить часто суперечливе, що створює перешкоди для повноцінної реалізації потенціалу інституту почесного консульства. У період змін і реформування публічного управління це особливо актуально, оскільки виникає потреба в гармонізації національного права з актами Європейського Союзу (далі – ЄС); адаптації внутрішніх процедур до європейських і міжнародних стандартів; забезпечення належної прозорості та підзвітності діяльності іноземних представників. Виявлено основні теоретичні й практичні проблеми організації та функціонування почесних консулів в Україні, обґрунтовано авторське бачення шляхів їхнього розв'язання. На основі порівняльно-правового аналізу кращих зразків європейської і світової практики запропоновано модель адміністративно-правового регулювання, яка враховує специфіку сучасних українських реалій, а також безпекові виклики й потребу в розвитку зовнішньої політики держави. Окремо визначено пріоритетні критерії ефективності функціонування почесних консулів, розроблено сучасну класифікацію їхніх функцій (представницькі, правозахисні, комунікаційні, сервісні); визначено індикатори, що дозволяють здійснювати регулярний моніторинг, оцінювання та вдосконалення практики їхньої діяльності. У дисертації сформульовано низку наукових висновків, які мають фундаментальне й прикладне значення. Уперше на основі глибокого аналізу запроваджено комплексний підхід до визначення адміністративно-правового статусу почесних консулів; окреслено його структурні елементи – правові, організаційні, гарантійні, функціональні, відповідальні. Удосконалено теоретико-методологічні підходи до розроблення нормативної бази; запропоновано рекомендації щодо оптимізації законодавчого регулювання, зокрема гармонізації внутрішніх норм із міжнародними актами та європейськими директивами. Доведено важливість розроблення прозорих процедур призначення та відкликання почесних консулів, окреслення їхніх прав, обов'язків, відповідальності, а також упровадження механізмів державного контролю за їхньою діяльністю.

2. The dissertation is devoted to the study of the institution of honorary consuls of foreign states, which is unique to the national legal system, their current place in the system of international relations, as well as the features and prospects of administrative and legal regulation of their activities. Based on an interdisciplinary approach, for the first time in Ukrainian legal science, a systematic analysis of the essence, content, and functions of honorary consuls of foreign states is carried out; their role as important instruments for ensuring effective interstate interaction, the development of economic, cultural, humanitarian, scientific, as well as security ties between Ukraine and partner states is revealed. Honorary consuls act not only as symbolic representatives of the state, but are increasingly performing strategic functions of practical significance for the protection of the rights and interests of citizens and legal entities, facilitating technology transfer, developing international trade, establishing interregional partnerships, and implementing joint projects in the fields of education, culture, and social support, among others. Honorary consulates, in contrast to classic diplomatic missions, provide flexibility and operational efficiency in international cooperation, especially under conditions of limited resources and heightened security challenges in the modern world. The dissertation emphasizes that, given current challenges – war, global crises, the need for prompt response to citizens' requests abroad – honorary consuls are capable of becoming an effective link in building a multilevel model of public diplomacy. Attention is drawn to a number of significant gaps and shortcomings in the current legal regulation of this institution in Ukraine. Unlike most European states, where the activities of honorary consuls are integrated into a unified state policy and controlled by competent authorities,

Ukrainian legislation remains fragmented, unsystematic, and often contradictory, which creates obstacles to the full realization of the potential of the institution of honorary consulates. This is especially relevant during periods of change and reform of public administration, when there is a need to harmonize national law with European Union (EU) acts, adapt domestic procedures to European and international standards, and ensure proper transparency and accountability in the activities of foreign representatives. Not only the main theoretical and practical problems of the organization and functioning of honorary consuls in Ukraine are identified, but also the author's vision of ways to solve them is substantiated. Based on a comparative legal analysis of the best European and global practices, a model of administrative and legal regulation is proposed, which takes into account the specifics of modern Ukrainian realities, as well as security challenges and the need to develop the state's foreign policy. Key criteria for the effectiveness of honorary consuls are identified, a modern classification of their functions (representative, human rights protection, communicative, service) is developed, and indicators enabling regular monitoring, evaluation, and improvement of their practice are highlighted. The dissertation contains a number of scientific conclusions that have both fundamental and applied significance. For the first time, based on a thorough analysis, a comprehensive approach to defining the administrative and legal status of honorary consuls is formulated, with its structural elements outlined – legal, organizational, guarantee, functional, and responsibility components. Theoretical and methodological approaches to the development of the regulatory framework are improved, and recommendations for optimizing legislative regulation, in particular harmonizing domestic norms with international acts and European directives, are proposed. The necessity of developing transparent procedures for the appointment and recall of honorary consuls, determining their rights, duties, and responsibilities, as well as implementing effective mechanisms of state control over their activities, is substantiated.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Хачатрян А. А. Правові засади державної політики України у сфері міжнародного співробітництва й консульських відносин. Наукові записки. Серія: Право. 2022. Вип. 13. С. 98–103.
- Хачатрян А. А. Сучасні теоретико-правові підходи до розуміння сутності та змісту інституту почесних консулів іноземних держав в Україні. Наукові записки. Серія: Право. 2023. Вип. 14. С. 167–171.
- Хачатрян А. А. Адміністративно-правові засади діяльності почесних консулів іноземних держав і консульських установ, що очолюються такими консулами в Україні. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2024. № 86. Ч. 4. С. 110–115.
- Хачатрян А.А. Адміністративно-правові механізми і принципи взаємодії почесних консулів іноземних держав із органами публічної влади в Україні. Науковий вісник Сіверщини. Серія: Право. 2025. № 3 (26). С. 70–80.
- Хачатрян А.А. Гармонізація міжнародно-правових стандартів і модернізація адміністративно-правового регулювання діяльності почесних консулів в умовах європейської інтеграції України. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2025. № 2. С. 86–91.
- Хачатрян А. А. Інститут почесних консулів іноземних держав в Україні та особливості їхнього правового статусу. Актуальні проблеми національного законодавства : збірн. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Кропивницький, ЦДУ ім. В. Винниченка, 11 лист. 2022 р.). Кропивницький, 2022. Ч. 1. С. 105–107.

- Хачатрян А. А. Ретроспективний аналіз адміністративного-правового регулювання інституту почесних консулів іноземних держав в Україні. Сектор безпеки України: актуальні питання науки та практики : збірн. матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого, 27–28 квітн. 2023 р.). Харків : Друкарня Мадрид, 2023. Ч. 1. С. 273–281.
- Хачатрян А. А. Систематизація законодавства України зі здійснення консульських функцій щодо забезпечення прав людини і громадянина. Права людини в період збройних конфліктів : збірн. матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, НУ «Одеська юридична академія», 3 лист. 2023 р.). Одеса : Національний університет «Одеська юридична академія», 2023. С. 74–80.
- Хачатрян А. А. Публічно-правовий вимір реалізації міжнародної стратегії у сфері діяльності почесних консулів іноземних держав в Україні. Актуальні проблеми національного законодавства : збірн. матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Кропивницький, ЦДУ ім. В. Винниченка, 21 лист. 2024 р.). Кропивницький, 2024. Ч. 1. С. 131–133.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 200116U006126

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кондратенко Віталій Миколайович
2. Vitalii M. Kondratenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6015-8326

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Код за ЄДРПОУ: 02125415

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шатрава Сергій Олександрович

2. Serhii O. Shatrava

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7072-961X

Додаткова інформація: ;<https://scholar.google.com.ua/citations?user=iq53330AAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Логвиненко Борис Олексійович

2. Borys Lohvynenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1894-4889

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Окопник Олена Миколаївна

2. Olena M. Okopnyk

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський державний університет імені

Володимира Винниченка

Код за ЄДРПОУ: 02125415

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сокурєнко Олена Анатоліївна

2. Olena Sokurenko

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8169-3720

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Код за ЄДРПОУ: 02125415

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Манжула Андрій Анатолійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Манжула Андрій Анатолійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Крушеніцький Владислав Сергійович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна